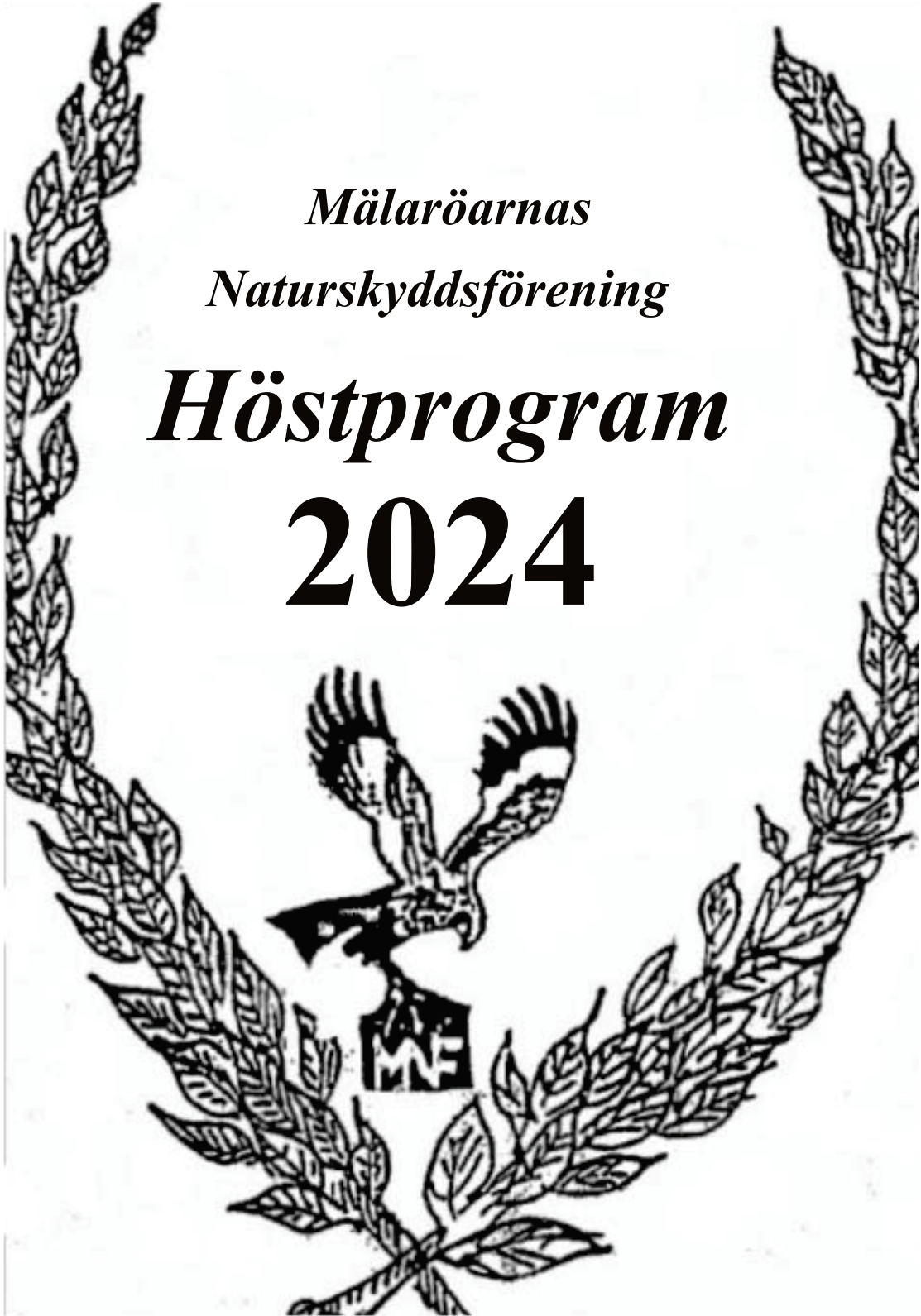

*Mälaröarnas
Naturskyddsförening*

Höstprogram
2024

HJÄRTLIGT VÄLKOMNA TILL MNF:S JUBILEUMSPROGRAM HÖSTEN 2024!

Styrelsen önskar sina medlemmar god fortsättning på 2024! Den gångna våren och sommaren har som säkert alla erinrar sig präglats av kylslagna dagar och nätter samt av riklig nederbörd, inte minst i vårt lands södra och sydvästra delar. Stora översvämningar har dominerat nyhetsflödet händelser här såväl som i Mellaneuropa och kraven på minskning av koldioxidutsläpp har rests av miljömedvetna nationer och organisationer. Tyvärr har en konfliktfylld och cynisk omvärld ställt sig kallsinnig till reduktion av fossila bränslen, varför framtiden får förlita sig alltmer på ökning av sol- och vindkraft.

Alarmerande är som vanligt polarisarnas – främst i Arktis – oväntat snabba avsmältning liksom den minskande arealen av permafrost på den sibiriska tundran. I tundrans ”djupfrysta” marklager utgör det ännu bundna metanet en tickande bomb. Frisläppt metan är en extremt aggressiv påskyndare av växthuseffekten.

En önskelista inför hösten 2024 är i korthet att:

- Arbetet för att förhindra en ökning av växthuseffekten intensifieras såväl globalt, nationellt som lokalt.
- En vapenvila kan uppnås i Ukraina och på Gazaremsan.
- MNF får många nya och gärna aktiva medlemmar<<<

SKYMNINGSSTÄMNING TILLSAMMANS MED FLADDERMÖSS OCH LÄDERLAPPAR

Lördagen den 24 augusti vid stenbrottet intill Stenhamra.
Samling kl.19.00 vid Stenhamra centrum för gemensam färd till
stenbrottet. Obs! Särskilt lämpad tur för yngre deltagare. Märk:
Vid ihållande regn ställs programpunkten in.

Denna magiska lördagsafton får vi förhoppningsvis stifta bekantskap med en fängslade men svårstuderad grupp i vår däggdjursfauna. Tillsammans med fladdermuskännaren Marie Nedinge och vår egen Thomas Lyrholm, båda anslutna till Naturvårdsverket vandrar vi i skymningen utrustade med våra känsliga detektorer. Dessa omvandlar fladdermössens högfrekventa "ekolodsskrin" till en för oss "lomhörda" hörbar nivå. Om vädret är det rätta har vi stora möjligheter att få ett unikt tillfälle till närkontakt med en mytomspunnen och artrik däggdjursgrupp. Ett omistligt äventyr för alla oavsett naturintresse och ålder.

- Hur vet man om det rör sig om en beskedlig fladdermus och inte en vampyr?
- Enkelt! Man tar bara musen och googlar!

BLOMMOR OCH FJÄRILAR I SLÅTTERHAGEN

Söndagen den 25 augusti. Flexibel anslutning från kl. 10.00 vid entrén till reservatet Väsby Hage på norra Munsö nära färjeläget. Vid tveksam väderlek: Ring och kolla med Birgitta Dahl – 073 322 59 60 – eller besök vår hemsida. Obs! Särskilt lämpat för yngre deltagare.

Denna förhoppningsfullt fagra förhöstdag tar vi farväl av den rika blomsterprakten i slåtterhagen, där krissla och ängsskära under året etablerat vackra bestånd. Prydliga fjärilsarter finns även att beskåda och ”med möda” kunna artbestämmas av våra mångkunniga deltagare. En och annan mer eller mindre ätlig representant för svamparnas mångformiga rike bör säkerligen visa sig och väcka berättigad uppmärksamhet och i bästa fall lite aptit. Några eftersläntrande fågelarter kan vi med lite tur och skicklighet stöta på under vandringen. En höstbetonad matsäck gör dagen fulländad. Märk: Det kan tänkas att delar av hagmarkerna redan slagits på grund av det gynnsamma vädret men mycket finns kvar att glädjas åt och beundra.

- I Ekebyhovsparken lär det finns många botaniska rariteter. Kan du nämna någon?
- Ja, givetvis den allra raraste, Marianne Wiman!

HÖSTVANDRING I SLOTTSSKOGEN

Söndagen den 1 september. Samling utanför entrén till Ekebyhovs slott kl.10.00.

Denna klassiska höstsöndag tillbringas vi i slottsparken tillsammans med vår egen dendrolog (trädkännare) Marianne Wiman. Marianne, som tillbringar större delen av sin vakna tid åt att vårda och bevaka parkens såväl botaniska som besökande celebriteter. Hon känner varje vrå av parken och har alla träd och buskar på sina fem fingrar.

Dessutom är Marianne en driven pedagog som på ett engagerande sätt kan förmedla sina kunskaper till såväl större som mindre sällskap. Särskilt vetgiriga kan gärna ta med lupp och flora. Vandringen genom parken i fager höstkrud tar maximalt ett par timmar, förutsatt att vädergudarna och vi själva är på gott humör.

- Det glunkas om att jättebalsamin och skunkkalla skulle vara invasiva växter som bör utrotas?
- I så fall borde även själva ordet ”invasiv” utrotas, eftersom det blivit en ren och skär landsplåga...

SEPTEMBERSÖNDAG VID SVARTSJÖ DÄMME

Söndagen den 15 september. Samling kl. 09.00 vid kommunhuset Tappström för eventuell samåkning till Svartsjö slottsparkering 09.30.

Om höstklimatet visar sig från sin bästa sida kan Svartsjö dämme med omgivande vikar och våtmarker ha mycket att erbjuda kräsna fågelskådare. Sträckande och rastande vadare och änder bör kunna studeras liksom rovfåglar på flyttning eller under bytesjakt. Vi kan även raskt förflytta oss till det större tornet med intilliggande torrare gräsmarker. Själva parken är kanske allra intressantast under vår och försommar men under en höstpromenad kan både intressanta växter och svampar dyka upp och överraska. Vi tar givetvis en ”kostpaus” med någon uppfriskande dryck och smakligt tilltugg. Med på turen är sannolikt Anders Eriksson och Bosse Nylén samt förhoppningsvis många andra.

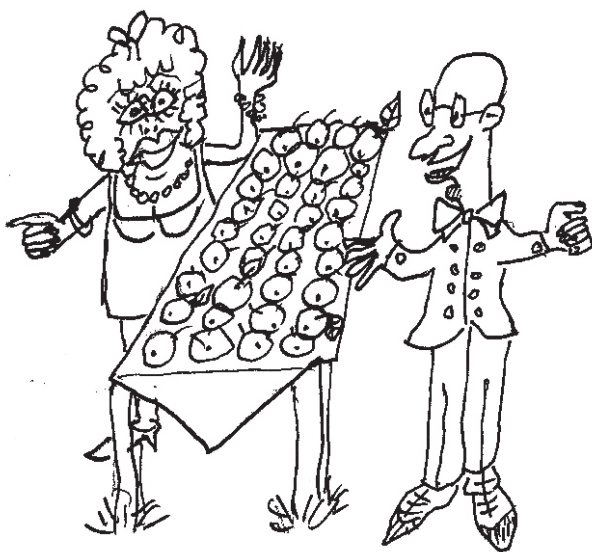

- Kolla! Gladan har kluven stjärt!
- Inte så konstigt, det har väl de flesta av oss

ÄPPLETSEGEN DAG

Lördagen den 21 september kl. 12.00 – 16.00 i Ekebyhovs äppelgenbank.

I god tid inför denna färgsprakande frukt- och folkfest har utvalda representanter för de vackraste sorterna i vår rika äppelflora vaxats och polerats för att förgylla den högtidliga utställningen, där såväl välkända som mera exklusiva sorter kan studeras och beundras. En vandring genom de rika och spännande äppelodlingarna i parken hör till traditionen. Besökare med egna äppelsorter av dunkel härkomst kan ta med dessa för identifiering av jourhavande pomologer – fem exemplar av varje sort är önskvärt. MNF:s egna, ytterst erfarna och välpolerade äppelkännare, Marianne Wiman och Sture Nordmark, delar frikostigt med sig av sina kunskaper om de ädla frukterna från Edens lustgård. Obs! Beskräningsdag i Ekebyhovs äppelgenbank. Lördagen den 7 september kl. 10.00 – 16.00 ges ett värdefullt tillfälle att få insikt i hur äppelträden i parken bör beskäras.

- Vilken färgstark äppelutställning!
- Det är ingenting mot våra lysande och progressiva pomologer!
Riktiga ”äppel(ut)vecklare
- Vilken kvalificerad ”äppelhycklare”!

VÅRT ÅRLIGAHÖSTLIGA SVAMPEVENEMANG

Lördagen den 28 september kl. 10.00 -15.00 i Ekebyhovs slottspark.

Förhoppningarna om en god svampsäsong har ökat tack vare vårens och försommarens lokala och stundtals rikliga regnskurar, som helst bör åtföljas av sol och värme. Vi ser med optimism fram emot att träffas i slottsparken med våra prydliga och rymliga svampkorgar. Från slottsmiljön beger sig de vandringsglada ut i riktning mot Jungfrusundsåsen, för att fynda bland ätligt, oätligt eller kanske rent av giftigt. Bestämningen kommer att ske direkt efter återkomsten till slottsparken, där exemplar av särskilt intresse läggs ut till en tilltalande utställning. I samband med utställningen kåserar dagens jourhavande svampkännare Bosse Nylén över de utställda arternas ekologi, förekomst och tillagning. Lite anekdoter och kuriosa hör också till "rekvisitan". Välkomna till en mykologisk högtidsdag!

- Äntligen har jag begripit att "fjällsoppen" uppstått som en hybrid mellan "stensopp" och "fjällskivling"!
- Ssss, det begrep redan Darwin!

BLOMMOR OCH FJÄRILAR I SLÅTTERHAGEN

Söndagen den 25 augusti. Flexibel anslutning från kl. 10.00 vid entrén till reservatet Väsby Hage på norra Munsö nära färjeläget. Vid tveksam väderlek: Ring och kolla med Birgitta Dahl – 073 322 59 60 – eller besök vår hemsida. Obs! Särskilt lämpat för yngre deltagare.

Denna förhoppningsfullt fagra förhöstdag tar vi farväl av den rika blomsterprakten i slåtterhagen, där krissla och ängsskära under året etablerat vackra bestånd. Prydliga fjärilsarter finns även att beskåda och ”med möda” kunna artbestämmas av våra mångkunniga deltagare. En och annan mer eller mindre ätlig representant för svamparnas mångformiga rike bör säkerligen visa sig och väcka berättigad uppmärksamhet och i bästa fall lite aptit. Några efterslämtrande fågelarter kan vi med lite tur och skicklighet stöta på under vandringen. En höstbetonad matsäck gör dagen fulländad. Märk: Det kan tänkas att delar av hagmarkerna redan slagits på grund av det gynnsamma vädret men mycket finns kvar att glädjas åt och beundra.

- I Ekebyhovsparken lär det finns många botaniska rariteter. Kan du nämna någon?
- Ja, givetvis den allra raraste, Marianne Wiman!

BILDER FRÅN DET "FÖRGÅNGNA"

Fredagen den 22 november kl. 19.00 i Ekebyhovs slott.
Märk: Kolla på vår hemsida om tid eller dag skulle ha
ändrats.

Det bör kännas både uppfriskande och nostalgiskt att i dystert höstmörker få försjunka i ljusa minnen från året som gått. Vi förbereder oss kanske allra bäst inför den stundande vinterdvalan genom att i slottsgemaken få avnjuta medlemmarnas bildkavalkad av hänförande naturscenerier och miljövänliga miljöer. Skärpan är kanske viktigast för "småsinta" iakttagare men det är bildens innehåll och budskap som fascinerar allra mest liksom givetvis sortimentet av läckra bakverk som undfågnas av våra bildsköna värdinnor Birgitta Dahl och Marianne Wiman. Kaffe, te och annan alkoholfri vätska utskänks även frikostigt.

- Jag kan knappt behärska min iver att få visa alla bilder från vår semesterresa till Färingsömetropolen Ölsta!
- Det gäller sannolikt även åhörarna, under förutsättning att rikligt med hembrygda maltdrycker utskänks rundligt.

Besök Mäläröarnas naturskyddsförenings hemsida för mer information, nyheter och miljötips.

<http://malaroarna.naturskyddsforeningen.se>

För att bli medlem går du enklast till

<https://www.naturskyddsforeningen.se/stod-oss/bli-arsmedlem>.

Det går även att ringa till Naturskyddsföreningens riksorganisation på 08-702 65 00

(Du kommer automatiskt att bli medlem i mälärökretsen om du bor i Ekerö kommun.)

Varje ny medlem i MNF är en delseger för miljön och ett välkommet bidrag till föreningen.

**Mäläröarnas Naturskyddsförening
c/o Birgitta Dahl
Bollgränd 17
178 36 Ekerö**